

Sodišče: Vrhovno sodišče

Oddelek: Gospodarski oddelek

ECLI: ECLI:SI:VSRS:2024:III.DOR.22.2024

Evidenčna številka: VS00079022

Datum odločbe: 10.09.2024

Opravična številka II.stopnje: VSM Sodba I Cpg 231/2023

Senat: Franc Seljak (preds.), Magda Teppey (poroč.), dr. Dunja Jadek Pensa

Področje: CIVILNO PROCESNO PRAVO

Institut: predlog za predhodno odločanje SEU - obrazložitev predloga - trditveno breme

Zveza: Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU) člen 267, 267/3

Jedro

Sprožitev vprašanja glede prava Unije in zagotovitev zadostnih informacij pristojnemu nacionalnemu sodišču, da v zvezi z razlago pravil Unije, ki jih mora upoštevati nacionalno sodišče, obstaja razumen dvom, je primarno naloga strank. Od pritožnika se pričakuje, da bo dokazal, da lahko razumno obveščeno sodišče, ki odloča z običajno skrbnostjo, zadevno določbo prava Unije razlaga na več načinov. Od sodišč ni mogoče pričakovati, da bodo začela postopek pri Sodišču EU na podlagi nejasnih, nedoločnih ali neutemeljenih vprašanj.

Izrek

Predlog se zavrne.

Obrazložitev

1. Sodišče druge stopnje je zavrnilo pritožbo tožeče stranke in potrdilo izpodbijano sodbo sodišča prve stopnje, s katero je slednje zavrnilo tožbeni zahtevek tožeče stranke za razveljavitev zakupne pogodbe, sklenjene med prvo toženko in drugo toženko, ter za sklenitev zakupne pogodbe med tožečo stranko in prvo toženko. Pojasnilo je, da tožeča stranka kot kmetijska organizacija ni prednostna upravičenka po 2. točki drugega odstavka 27. člena Zakona o kmetijskih zemljiščih (ZKZ), da pojma "kmetijska organizacija" ni mogoče širiti na pojem "kmeta", saj so zakonske določbe jasne, in da razlaga pojma "kmet" v Uredbi (EU) 2021/20115 za ta primer ni uporabljiva. Nadalje je pojasnilo, da prvo toženka ni kršila določil upravnega

postopka, saj pri oddaji v zakup ne gre za upravni postopek, temveč za akt poslovanja.

2. Zoper sodbo sodišča druge stopnje vloga tožeča stranka predlog za dopustitev revizije.

3. Predlagatelj v predlogu naslavlja več vprašanj, glede katerih Vrhovnemu sodišču predlaga, naj dopusti revizijo. Med drugim zastavlja tudi vprašanje ki naj ga Vrhovno sodišče predloži Sodišču Evropske unije (v nadaljevanju Sodišče EU) v predhodno odločanje, in sicer: *"Kako naj se razlaga pojem "kmet" po Uredbi (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o določitvi pravil o podpori za strateške načrte, ki jih pripravijo države članice v okviru skupne kmetijske politike (strateški načrti SKP) in se financirajo iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 1305/2013 in (EU) št. 1307/2013; Uredbi (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 in Uredbi (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. december 2013 o pravilih za neposredna plačila kmetom na podlagi shem podpore v okviru skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 637/2008 in Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009?"*

4. Postavljeno vprašanje se nanaša na razlago opredelitve pojma "kmet" v navedenih uredbah. Predlagatelj pojasni, da je po citiranih uredbah tudi pravna oseba, ki opravlja kmetijsko dejavnost, "kmet" ter da citirane uredbe ne urejajo področja, ki je predmet urejanja v tem postopku. Pavšalno trdi, da je treba opredelitev pojma "kmet" po citiranih uredbah po analogiji uporabiti tudi v tem primeru.

5. Nacionalno sodišče, zoper odločitev katerega po nacionalnem pravu ni več pravnega sredstva, je načeloma dolžno predložiti zadevo Sodišču EU, če se mu postavi vprašanje glede razlage prava EU (prvi in tretji odstavek 267. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije; PDEU). Po sodni praksi Sodišča EU nacionalno sodišče zadeve ne predloži Sodišču EU, če ugotovi, da postavljeno vprašanje ni upoštevno, ali da je Sodišče EU zadevno določbo prava Unije že razložilo, ali da je pravilna razlaga prava Unije tako očitna, da ne dopušča nikakršnega razumnega dvoma.¹ Nacionalnemu sodišču je naložena obveznost, da presodi upoštevnost vprašanj za rešitev spora, ki se odvija pred nacionalnim sodiščem (t. i. koneksnost oziroma revizijska sklepčnost).²

6. Sprožitev vprašanja glede prava Unije in zagotovitev zadostnih informacij pristojnemu nacionalnemu sodišču, da v zvezi z razlago pravil Unije,³ ki jih mora upoštevati nacionalno sodišče, obstaja razumen dvom, je primarno naloga strank. Od pritožnika se pričakuje, da bo dokazal, da lahko razumno obveščeno sodišče, ki odloča z običajno skrbnostjo, zadevno določbo prava Unije razlaga na več načinov. Od sodišč ni mogoče pričakovati, da bodo začela postopek pri Sodišču EU na podlagi nejasnih, nedoločnih ali neutemeljenih vprašanj.⁴

7. Predlagatelj v predlogu za dopustitev revizije ne pojasni, zakaj bi moralo nacionalno sodišče opredelitev pojma "kmet" po citiranih uredbah po analogiji uporabiti v tem primeru. Predlagatelj, ob upoštevanju, da spada področje kmetijske politike v skladu s 4. členom PDEU med deljene pristojnosti, ni podal nobenih trditev, iz katerih bi bilo moč razumno izpeljati, da je treba področje uporabe opredelitve pojma "kmet" v zadevnih uredbah razširiti tudi na ta primer. Ne pojasni, zakaj bi bilo treba opredelitev pojma "kmet", ki je podana v zadevnih uredbah, ki se nanašajo na določitev upravičencev do posredne (preko državnih razvojnih strategij) in neposredne finančne podpore s strani EU, uporabiti tudi v obravnavanem primeru (pri določitvi vrstnega reda prednostnih upravičencev za zakup kmetijskih zemljišč). Niti ne pojasni, zakaj bi mogoče bila takšna določitev vrstnega reda predkupnih upravičencev v nasprotju s cilji skupne evropske kmetijske in

ribiške politike in predpisi EU, ki to področje urejajo. Ko je tako, Vrhovno sodišče ob odločanju o predlogu za dopustitev revizije ne more odgovoriti na vprašanje, ali je vprašanje s področja prava EU, predlagano v okviru predloga za dopustitev revizije, upoštevno za odločitev v okoliščinah primera.

8. Glede na navedeno zaradi pomanjkljive trditvene podlage predloga za revizijo ni mogoče sklepati, da bi bilo nacionalno sodišče soočeno s položajem, ko bi moralo ob odločanju o dopuščeni reviziji odgovoriti na vprašanje, kako naj se razlaga pojem "kmet" po citiranih uredbah.

9. Ker niso izpolnjeni pogoji za dopustitev revizije iz 367.a člena Zakona o pravnem postopku (ZPP), je Vrhovno sodišče na podlagi drugega odstavka 367.c člena ZPP predlog zavrnilo.

10. Sklep je bil sprejet soglasno (sedmi odstavek 324. člena ZPP).

1 Glej zadevi: Cilfit in drugi 283/81, EU:C:1982:335 z dne 6. 10. 1982 (v nadaljevanju sodba Cilfit), tč. 21 in Consorzio Italian Management e Catania Multiservizi in Catania Multiservizi C-561/19 z dne 6. 10. 2021 (v nadaljevanju sodba Consorzio), tč. 33 - 35.

2 Sodba Consorzio, tč. 33 - 35.

3 "Razlaga pravil Unije" v tem kontekstu pomeni vrsto intelektualne dejavnosti, ki v bistvu pomeni opredelitev pomena in področja uporabe pravne določbe na določeni ravni abstrakcije (primerjaj Sklepni predlog generalnega pravobranilca Nicholasa Emiliouja z dne 18. 6. 2024 v zadevi Kubera, trgovanje s hrano in pijačo d. o. o., proti Sloveniji, C-144/23, tč. 102).

4 Glej: Sklepni predlog generalnega pravobranilca Nicholasa Emiliouja z dne 18. 6. 2024 v zadevi Kubera, trgovanje s hrano in pijačo d. o. o., proti Sloveniji, C-144/23, tč. 77, 106 in 107 ter sodba Consorzio, tč. 44, 49 in 51.

Datum zadnje spremembe: 25.10.2024